

DE VLAAMSE MINISTER VAN VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE
EN TOERISME

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke
rechten: slotbeschouwingen van het Mensenrechtencomité**

Met deze mededeling licht ik de leden van de Vlaamse regering in over de slotbeschouwingen van het Mensenrechtencomité naar aanleiding van de constructieve dialoog die is doorgedaan op 15 en 16 oktober 2019 in Genève.

1. Constructieve dialoog met het Mensenrechtencomité

Het Mensenrechtencomité houdt toezicht op de uitvoering van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (BUPO-verdrag).

Op 15 en 16 oktober 2019 vond in Genève de constructieve dialoog van België met dit comité plaats. Voorafgaand aan de dialoog had ons land een rapport ingediend op basis van een list of issues prior to reporting (zie de Mededeling aan de Vlaamse regering van 19 juli 2019 met volgende referenties: VR 2019 1907 MED.0290/1, VR 2019 1907 MED.0290/2, VR 2019 1907 MED.0290/3).

De meest gevoelige punten tijdens de dialoog waren de bescherming van de rechten van de mens in het kader van de strijd tegen terrorisme, het repatriëren van vrouwen en kinderen van foreign fighters, de behandeling van migranten in transit, regelgeving rond gezichtsbedekkende kledij en het dragen van levensbeschouwelijke tekens, en het gebruik van geweld door de ordediensten.

De Vlaamse delegatieleden beantwoordden zelf een drietal vragen over de voorgenomen terugtrekking van Vlaanderen uit Unia, de taalkennisvereiste voor sociale huurders en de uithandengeving van minderjarigen. Daarnaast zijn tijdens de dialoog ook Vlaamse initiatieven aan bod gekomen rond non-discriminatie, haatspraak, genderexpressie en genderidentiteit, gendergelijkheid, gendergerelateerd geweld en mensenhandel.

2. Slotbeschouwingen van het Mensenrechtencomité

Op 7 november 2019 publiceerde het Mensenrechtencomité zijn slotbeschouwingen.

Hoewel Vlaanderen nergens uitdrukkelijk vermeld wordt, vermeldt het Mensenrechtencomité wel een aantal positieve elementen waar Vlaanderen ook aan deelneemt, waaronder het nationaal actieplan ter bestrijding van alle vormen van gendergerelateerd geweld 2015-2019, het nationaal actieplan ter bestrijding van mensenhandel 2015-2019 en het interfederaal actieplan tegen discriminatie en geweld ten aanzien van LGBTI-personen 2018-2019 (randnr. 3). Het verwelkomt ook alle maatregelen die zijn genomen tegen discriminatie (randnr. 15).

Het Mensenrechtencomité formuleert ook een aantal bezorgdheden en aanbevelingen. De volgende aanbevelingen zijn relevant voor Vlaanderen:

- Nationaal mensenrechteninstituut: Aanbeveling om het federaal mensenrechteninstituut, eens dat is opgericht, een globaal mandaat te geven en om samenwerkingsakkoorden tussen het federaal mensenrechteninstituut en de 'sectoriële' mensenrechteninstellingen aan te moedigen (randnr. 9-10).
- Strijd tegen terrorisme en gewelddadig extremisme: Aanbeveling om te evalueren of de wetgeving en praktijken rond de preventie van en de strijd tegen terrorisme de mensenrechten respecteren (randnr. 12). Het Mensenrechtencomité is onder meer bezorgd over het beroepsgeheim en andere vertrouwelijkheidsverplichtingen en over de verzameling en behandeling van persoonlijke gegevens (randnr. 11). Het Mensenrechtencomité beveelt ook aan om voldoende juridische waarborgen te voorzien voor personen die opgenomen zijn in databanken in verband met de preventie van en de strijd tegen terrorisme en gewelddadig extremisme (randnr. 12).
- Kinderen van IS-strijders: Aanbeveling om te verzekeren dat kinderen van IS-strijders, eens ze gerepatriëerd zijn, toegang hebben tot zorg en tot re-integratie (randnr. 14).
- Non-discriminatie:
 - Bezorgdheid over het voortbestaan van discriminatie op grond van afkomst, religie, taal en seksuele oriëntatie (randnr. 15).
 - o Bezorgdheid over discriminatie op grond van taal in de toegang tot huisvesting of sociale voordelen (randnr. 15) en aanbeveling om een mechanisme te voorzien voor klachten over discriminatie op grond van taal (randnr. 16).
 - o Aanbeveling om gegevens te verzamelen uitgesplitst naar etnische afkomst, geslacht en leeftijd (randnr. 16).
 - o Aanbeveling om een nationaal actieplan tegen racisme aan te nemen (randnr. 16)
- Religieuze tekens: Bezorgdheid over het verbod op het dragen van religieuze tekens door werknemers van de overheid en op school (randnr. 17). Aanbeveling om de wetgeving hierover opnieuw te onderzoeken (randnr. 18).
- Geweld tegen vrouwen: Vermelding van de initiatieven van de gemeenschappen rond geweld tegen vrouwen (randnr. 23) en aanbeveling om inspanningen rond sensibilisering verder te zetten (randnr. 24).
- Detentie: Bezorgdheid over de toegang tot gezondheidszorg in de gevangenissen en het hoge aantal zelfmoorden in de gevangenis (randnr. 33). Aanbeveling om alternatieven te voorzien voor de detentie in de gevangenis van personen met geestelijke gezondheidsproblemen (randnr. 34).

3. Volgende stappen

Binnen de twee jaar, en uiterlijk tegen 8 november 2021, moet België bijkomende inlichtingen verschaffen over de aanbevelingen in de paragrafen 10 (federaal instituut voor de bescherming en bevordering van de rechten van de mens), 14 (repatriëring van kinderen van foreign fighters) en 30 (detentie om redenen die verband houden met migratie).

De volgende constructieve dialoog zal plaatsvinden in 2027. In 2025 zal het Mensenrechtencomité hiervoor een vragenlijst opstellen, waarna er een termijn van één jaar zal worden gegeven voor het indienen van het statelijk rapport.

Bijlage:

- Slotbeschouwingen van het Mensenrechtencomité over het 6de Belgisch rapport over de uitvoering van het BUPO-verdrag (7 november 2019, CCPR/C/BEL/CO/6)

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR